

Datum 2016-10-20

FI Dnr 15-17483

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till anvisningar till ny trafikljusmodell

Anvisningen avser rapportering från svenska livförsäkringsföretag för verksamhet som omfattas av övergångsregler som avser tjänstepensionsförsäkringar samt tjänstepensionskassor. Dessa företag kallas nedan försäkringsföretag/företag. Anvisningen gäller även ifyllandet av den Excelfil, som företagen kan arbeta med vid sidan av rapporteringsblanketten.

Vid rapportering per 31/3 och 30/9 får de kapitalbehov för försäkringsrisker som framräknats vid senaste rapportering återanvändas. Detta gäller dock under förutsättning att försäkringsriskerna inte förändrats väsentligt.

Uppgifterna ska lämnas på inrapporteringsblankett via det periodiska systemet och ska ha inkommit till Finansinspektionen vid samma datum som övrig kvartalsrapportering för livförsäkringsföretag med tjänstepensionsverksamhet och ringa övrig livförsäkringsverksamhet. För aktuella rapporteringsdatum hänvisas till rapporteringskalendern på Finansinspektionens webbplats.

Samtliga belopp ska anges i kronor (kr) utan decimal.

Uppgifterna rapporteras i följande avsnitt/flikar:

- Villkorad återbäring
- Finansiella risker
- Driftskostnadsrisk
- Försäkringsrisker, traditionell försäkring
- Försäkringsrisker, fond- och depåförsäkring

Avsnittet som avser Finansiella risker är från och med C. Ränterisk uppdelad i tre kolumner:

- Kolumn E (Institut) avser det rapporterade försäkringsföretaget.
- Kolumn G (Dotterföretag) avser summan eller genomsnittet för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under respektive risk.
- Kolumn I (Summa) avser summan av det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under respektive risk.

Företaget kan se resultatet av sin rapportering i fliken Totalbehov som finns tillgänglig i Excelversionen av trafikljusmodellen på Finansinspektionens webbplats. Här visas om försäkringsföretaget får RÖTT LJUS eller INTE RÖTT LJUS.

I Excelfilen som finns att hämta på Finansinspektionens webbplats beräknas resultaten från alla flikar automatiskt i fliken Totalbehov.

Det går att förtydliga lämnade uppgifter under Kommentarer. Här ska handläggares namn, telefonnummer och e-postadress anges. Om företaget efter ordinarie inlämning lämnar in en ny ändrad version, ska ändringarna kommenteras.

Definitioner

De begrepp i blanketten som avser poster i balansräkningen har den betydelse som anges i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL) och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, om inte annat anges. De begrepp som avser uppdelningen av risker och beräkning av stresstester definieras under respektive rubrik nedan.

Risker i dotterföretag

Försäkringsföretag som är moderföretag ska vid beräkningen inkludera risker som finns i dotterföretag, vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fastigheter, aktier, andelar eller andra värdepapper. Detta innebär att stresstesterna alltid beräknas på summan av moderföretaget och dessa dotterföretag. Observera att stresstesterna inte utgår från koncernredovisningen utan är en sammanläggning av moderföretagets och dessa dotterföretags risker. Dotterföretagets risker räknas med under respektive risk i förhållande till ägarandel. Värdet på innehavet i dessa dotterföretag räknas inte med i aktiekursrisken.

Värdet på aktier och andelar i dotterföretag som bedriver annan verksamhet än de ovan nämnda, exempelvis försäkringsverksamhet, räknas med under aktiekursrisk. Dessa dotterföretags risker ska således inte fördelas ut på respektive risk.

Fond- och depåförsäkringsverksamhet

Fond- och depåförsäkringstillgångar och fond- och depåförsäkringsåtaganden ska tas med i balansräkningen under B. Balansräkning, och de ska specificeras under B8 – B11 Specifikation av tillgångar, skulder och avsättningar samt villkorad återbäring som inte stresstestas i mätningen. Inbetalda premier som ännu inte placerats ska ingå i posten Fond- och depåförsäkringstillgångar. De finansiella riskerna i dessa tillgångar och åtaganden ska inte stresstestas. Däremot ska driftskostnads- och försäkringsrisker knutna till denna verksamhet stress-testas enligt anvisningarna nedan.

Vad som i dessa anvisningar sägs om fondförsäkringsverksamhet gäller också för depåförsäkringsverksamhet, om inte annat anges.

VILLKORAD ÅTERBÄRING

A. Villkorad återbäring

Villkorad återbäring rör inte livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor som drivs enligt ömsesidiga principer.

För livförsäkringsaktiebolag som lämnar vinst åt ägarna gäller följande.

A1 – A8 Räntetillgångar och räntekänsliga avsättningar

Här anges hur mycket av de reducerade kapitalbehoven som skulle mötas av villkorad återbäring om den vore stor nog. För ränterisken gäller normalt att kapitalbehoven för tillgångar respektive avsättningar har olika tecken. Det sammanlagda kapitalbehovet för ränterisken är alltid positivt. Om t.ex. alternativet C11 Räntenedgång (fall) valts så blir kapitalbehovet för räntetillgångar negativt och kapitalbehovet för räntekänsliga avsättningar positivt. Villkorad återbäring kan då öka på grund av värdeökningen av räntetillgångarna. Det betyder att villkorad återbäring inte tar någon del av förlusterna, utan tvärtom, kanske kräver kapital. Posten på dessa rader blir då negativ. De räntekänsliga avsättningarna ökar, vilket innebär en minskning av det egna kapitalet, och villkorad återbäring skulle då kunna ta en del av den minskningen, vilket redovisas som en positiv post på dessa rader.

A9 – A17 Övriga riskfaktorer

Här anges hur mycket av de reducerade kapitalbehoven från övriga riskfaktorer som skulle kunna mötas av villkorad återbäring om den vore stor nog.

A18 Tillgänglig villkorad återbäring

Här anges posten Villkorad återbäring per balansdagen utifrån en realistisk värdering av posterna i balansräkningen.

Effekten av den villkorade återbäringen bestäms enligt följande. Först bestäms den s.k. reduktionsfaktorn, som kvoten mellan kvadratrotsumman av kapitalbehoven och den rena summan av dessa kapitalbehov. De reducerade kapitalbehoven bestäms därefter som de ursprungliga kapitalbehoven multiplicerade med reduktionsfaktorn.

I Excelfilen sker detta i fliken Totalbehov.

FINANSIELLA RISKER

B. Balansräkning

Balansräkningen är ett underlag för att beräkna det rapporterade försäkringsföretagets kapitalbuffert och avser endast det rapporterade försäkringsföretaget, inte dotterföretag. Posterna i balansräkningen ska avse balansdagen. Balansposterna fylls i utan tecken.

Tillgångar och skulder tas upp till verkligt värde per balansdagen. Omvärdering till verkliga värden kan ge en förändring av uppskjuten skatt.

Vägledning

Allmänna bestämmelser om verkligt värde finns i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, ÅRFL och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ytterligare vägledning för beräkning av verkligt värde avseende tillgångar och skulder finns i IFRS 13 Värdering till verkligt värde.

B1 Summa tillgångar

Posten avser balansomslutning, inklusive tillgångar som inte stresstestas i mätningen, värderad till verkliga värden.

Aktier och andelar

Det verkliga värdet på aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag beräknas vid denna rapportering med utgångspunkt i ovanstående regler.

Det verkliga värdet på aktierelaterade instrument utgörs av nettot av positiva och negativa verkliga värden.

Fastigheter

Verkligt värde enligt 4 kap. 5 § ÅRFL avseende byggnad och mark specificeras närmare i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag. Enligt dessa redovisningsregler är verkligt värde det pris som skulle uppnås på balansdagen vid en frivillig, offentlig utbudens försäljning på en marknad som tillåter försäljning i normal ordning och där det ges skälig tid för förhandlingar. För varje enskild fastighet ska den metod eller kombinationer av metoder väljas som bäst återspeglar det verkliga värdet på balansdagen. Ytterligare vägledning om hur det verkliga värdet för byggnad och mark ska beräknas finns i avsnitt om värderingsregler i Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid tillämpning av godkända internationella redovisningsstandarder utgörs verkligt värde av det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid en försäljning av fastigheten genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktö-

rer. Ytterligare vägledning för hur det verkliga värdet för fastigheter ska beräknas finns i IAS 13 Värdering till verkligt värde.

B2 Försäkringstekniska avsättningar enligt trafikljuset

Posten avser försäkringstekniska avsättningar inklusive avsättningar för åtaganden som inte stresstestas i mätningen.

Vägledning

Försäkringsföretagens försäkringstekniska avsättningar ska värderas enligt reglerna för tjänstepensionsverksamhet i försäkringsrörelselagen i dess lydelse per 2015-12-31 (aktsam värdering utan explicit riskmarginal). Ränteantagandet ska bestämmas enligt FFFS 2013:23. Dock ska avdraget för kreditrisk utnyttjas fullt ut och inte begränsas på sätt som beskrivs i 2 kap. 4 § i föreskrifterna. Beräkningarna av avsättningarna ska vara gjorda med adekvata aktuariella metoder och ska avse värden före avgiven återförsäkring, om inte annat sägs.

B3 Eget kapital enligt trafikljuset

Posten avser eget kapital efter omvärdering av tillgångar, skulder och avsättningar. Uppskjuten skatt på orealiserade vinster får återläggas och ingår då i det justerade egna kapitalet.

B4 Obeskattade reserver

Posten avser obeskattade reserver.

B5 Efterställda skulder

Posten avser efterställda skulder, t.ex. förlagslån.

B6 Övriga skulder exklusive uppskjuten skatt på orealiserade vinster

Posten avser summan av Andra avsättningar, Depåer från återförsäkrare, Skulder samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Posten 'Andra avsättningar' tas upp exklusive uppskjuten skatt på orealiserade vinster. I summan ska poster som inte stresstestas i mätningen ingå.

B7 Summa skulder, avsättningar och eget kapital

Summa skulder, avsättningar och eget kapital beräknas som summan av posterna B2–B6.

B8 – B11 Specifikation av tillgångar, skulder och avsättningar samt villkorad återbäring (VÅB) som inte stresstestas i mätningen

Dessa specifikationer av tillgångar, skulder och avsättningar som inte ska stresstestas i mätningen avser bara det rapporterade försäkringsföretaget. Poster i balansräkningen som stresstestas, men som endast ger en mindre påverkan eller ingen påverkan på den totala risken, ska inte tas med i denna specifikation.

B8 Fondförsäkringstillgångar och tillgångar avseende VÅB för depåförsäkring

Posten avser tillgångar som redovisas under rubriken Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk i balansräkningen.

B9 Fondförsäkringsåtaganden och VÅB för depåförsäkring

Posten avser fondförsäkringsåtaganden som redovisas under rubriken Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring) i balansräkningen.

B10 Andra tillgångar som inte stresstestas i mätningen

Posten avser andra tillgångar som inte ska mätas i stresstestet, t.ex. inventarier.

B11 Skulder och andra avsättningar som inte stresstestas i mätningen

Posten avser skulder och andra avsättningar som inte ska mätas i stresstestet, t.ex. skatter.

C. Ränterisk

Ränterisk är risken att försäkringsföretagets finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i räntenivåer.

Kapitalbehovet för ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av förändringar i nivån på räntorna. Beräkningen i stresstestet delas upp i räntebärande tillgångar (netto) och avsättningar för försäkringsåtaganden, som vidare indelas i fyra kategorier :

1. tillgångar respektive åtaganden med nominell ränterisk i SEK,
2. tillgångar respektive åtaganden med realränterisk i SEK,
3. tillgångar respektive åtaganden med ränterisk i EUR, och
4. tillgångar respektive åtaganden med ränterisk i annan utländsk valuta.

Försäkringsföretaget ska beakta effekten av att räntorna i samtliga av de fyra kategorierna antas röra sig enligt samma scenario. Om det är mest ofördelaktigt för försäkringsföretaget att samtliga räntor faller, ska försäkringsföretaget beräkna effekten av ett fall, annars av en vridning av räntekurvan.

Stresstest för nominell ränterisk i SEK

Tillgångarnas känslighet för förändringar i de nominella räntorna i SEK ska beräknas som värdeförändringen i dessa tillgångar till följd av två olika scenarier, ett där räntorna faller och ett där räntorna på korta löptider stiger, medan räntor på långa löptider faller. Stressnivåerna är uttryckta som det minst gynnsamma av en absolut stress, och en relativ stress uttryckt i förhållande till den vid rapporteringstillfället rådande räntenivån, för respektive löptid. Försäkringsföretaget ska i beräkningen av kapitalbehovet tillämpa båda förändringarna (baserat på de absoluta respektive relativa ränteförändringarna) för respektive scenario och rapportera det alternativ som leder till högst kapitalbehov. Scenarierna anges i tabellerna nedan:

Tabell 1: Stressnivåer för fallande räntor

Löptid	≤2 år	5 år	7 år	≥10 år
Absolut förändring (baspunkter)	-60	-75	-80	-90
Relativ förändring (procent)	-40%	-40%	-35%	-30%

Tabell 2: Stressnivåer för vridning av räntekurvan (twist)

Löptid	≤2 år	5 år	7 år	≥10 år
Absolut förändring (baspunkter)	+35	-10	-20	-35
Relativ förändring (procent)	+25%	-5%	-10%	-15%

För löptider under 2 år ska stressnivån för den 2-åriga löptiden tillämpas, och för löptider över 10 år ska stressnivån för den 10-åriga löptiden tillämpas. För stressnivåer i intervall mellan ovan angivna löptider ska linjär interpolering mellan de två närmast liggande stressnivåerna tillämpas.

Åtagandenas känslighet för förändringar i de nominella räntorna i SEK beräknas som värdeförändringen i avsättningen för dessa åtaganden till följd av de två olika scenarier som anges ovan. Den diskonteringsräntekurva som ligger till grund för de stressade scenarierna ska vara bestämd i enlighet med FFFS2013:23, men med den skillnaden som framgår av vägledningen för posten B2.

Stresstest för realrisk i SEK

Tillgångarnas och åtagandenas känslighet för förändringar i de reala räntorna i SEK beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i de nominella räntorna i SEK, med samma scenarier som anges ovan.

Stresstest för ränterisk i EUR

Tillgångarnas respektive åtagandenas känslighet för förändringar i räntorna i EUR beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i räntorna i SEK. Nominell och real ränterisk rapporteras tillsammans.

Stresstest för ränterisk i annan utländsk valuta

Tillgångarnas respektive åtagandenas känslighet för förändringar i räntorna i annan utländsk valuta beräknas enligt motsvarande metod för förändringar i räntorna i SEK. Nominell och real ränterisk rapporteras tillsammans. Valutan ska, i förekommande fall, väljas som den utländska valuta utom EUR i vilket försäkringsföretaget har störst exponering.

C1 – C5 Tillgångar (netto) med ränterisk till verkligt värde

Tillgångar (netto) med ränterisk fördelas på ovan angivna räntekategorier. I räntebärande tillgångar (netto) ingår även räntebärande instrument och bank-

medel. Koncerninterna nettofordringar som löper med ränta ska räknas med i tillgångarna oavsett om det finns en formell garanti eller borgen bakom dessa. C5 avser summan av C1–C4.

C6 – C10 Avsättningar för försäkringsåtaganden med ränterisk

Avsättningar för försäkringsåtaganden fördelas på ovan angivna räntekategorier. C10 avser summan av C6–C9. Endast fond- och depåförsäkringsåtaganden ska undantas från stresstest.

Stresstest

C11 och C12 Räntenedgång eller vridning av räntekurvan

Här markeras med ett kryss (X) det scenario (räntenedgång eller vridning av räntekurvan) som är minst gynnsamt, d.v.s. som ger störst kapitalbehov, för försäkringsföretaget.

C13 och C14 Absolut eller relativ stress

Här markeras med ett kryss (X) det alternativ (absolut eller relativ stress) som är minst gynnsamt, d.v.s. som ger störst kapitalbehov, för försäkringsföretaget.

C15 – C19 Kapitalbehov för ränterisk i tillgångar (netto)

Kapitalbehovet för ränterisk i tillgångar för ovan angivna räntekategorier beräknade utifrån valt scenario. Ett minskat kapitalbehov anges med ett minus-tecken (-). Ett ökat kapitalbehov anges med ett plustecken (+). C19 är summan av C15–C18.

C20 – C24 Kapitalbehov för ränterisk i avsättningar för försäkringsåtaganden

Kapitalbehovet för ränterisk i avsättningar för ovan angivna räntekategorier beräknade utifrån valt scenario. Ett minskat kapitalbehov anges med ett minus-tecken (-). Ett ökat kapitalbehov anges med ett plustecken (+). C24 är summan av C20–C23.

C25 Summa kapitalbehov för ränterisk

Det sammanlagda kapitalbehovet för ränterisk före diversifieringseffekter (summan av posterna C19 och C24) måste bli positivt. Annars har försäkringsföretaget valt fel alternativ i C11/C12.

D. Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. För aktiederivat mäts risken genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav. Kapitalbehovet för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktieexponeringen är uppdelad på noterade aktier uppdelade på utvecklade marknader, tillväxtmarknader och gränsmarknader, samt onoterade aktieinnehav utan uppdelning på olika marknader. För ut-

ländska aktieinnehav sker ingen beräkning av ytterligare kapitalbehov genom valutakursriskmodulen. Valutarisken är redan medtagen i stressnivån.

Marknadsindelning

Indelningen av olika marknader följer MSCI:s indexindelning i:

- *MSCI World Index* för utvecklade marknader,
- *MSCI Emerging markets Index* för tillväxtmarknader, och
- *MSCI Frontier markets Index* för gränsmarknader.

Länder inom EES/EFTA som inte ingår i något av de nämnda indexen ska kategoriseras som tillväxtmarknader. Övriga länder som inte ingår i något av de nämnda indexen ska kategoriseras som gränsmarknader.

D1, D7, D13 och D19 Aktier och andelar

Posten avser aktier och andelar uppdelade på utvecklade marknader (D1), tillväxtmarknader (D7), gränsmarknader (D13) samt onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag (D19).

Andelar i värdepappersfonder delas upp enligt fondens placeringsinriktning och stressas inom de olika tillgångsslagen.

D2, D8, D14 och D20 Aktierelaterade instrument

Posten avser aktierelaterade instrument uppdelat på utvecklade marknader (D2), tillväxtmarknader (D8), gränsmarknader (D14) samt onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag (D20).

D3, D9, D15 och D21 Aktier och andelar i dotterföretag vars risker tas upp under respektive risk

Posten avser aktier och andelar i dotterföretag vars risker tas upp under respektive risk, uppdelat på utvecklade marknader (D3), tillväxtmarknader (D9), gränsmarknader (D15) samt onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag (D21).

D4, D10, D16 och D22 Övriga aktier och andelar i koncernföretag

Posten avser aktier och andelar i övriga koncernföretag, uppdelat på utvecklade marknader (D4), tillväxtmarknader (D10), gränsmarknader (D16) samt onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag (D22).

D5, D11, D17 och D23 Aktier och andelar i intresseföretag

Posten avser aktier och andelar i intresseföretag uppdelat på utvecklade marknader (D5), tillväxtmarknader (D11), gränsmarknader (D17) samt onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag (D23).

D6 Summa aktier avseende utvecklade marknader

Summa aktier avseende utvecklade marknader beräknas som summan av posterna D1-D5 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D1-D5 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

D12 Summa aktier avseende tillväxtmarknader

Summa aktier avseende utvecklade marknader beräknas som summan av posterna D7-D11 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D7-D11 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

D18 Summa aktier avseende gränsmarknader

Summa aktier avseende utvecklade marknader beräknas som summan av posterna D13-D17 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D13-D17 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

D24 Summa onoterade aktier och innehav i alternativa tillgångsslag

Summa aktier avseende utvecklade marknader beräknas som summan av posterna D19-D23 för det rapporterade försäkringsföretaget, plus summan av posterna D19-D23 för de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

Stresstest

Kapitalbehovet för aktiekursrisk avseende utvecklade marknader beräknas med ett aktiekursfall på 35 procent, för tillväxtmarknader på 50 procent, för gränsmarknader på 65 procent och för onoterade aktier och alternativa tillgångsslag på 50 procent.

Det rapporterade försäkringsföretagets värde på aktier i dotterföretag var risker tas med under respektive risk räknas inte med i aktiekursrisken. Däremot ingår värdet på aktier och andelar som ägs av dessa dotterföretag. Aktiekursrisken för aktier och andelar ger alltid ett positivt värde d.v.s. en ökad risk i modellen.

D25 Aktierelaterade instrument

kapitalbehovet för aktiekursrisk för aktierelaterade instrument beräknas av det rapporterade försäkringsföretaget. Risken mäts genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav. Om värderingen är beroende av antaganden om framtida volatilitet, får det rapporterade försäkringsföretaget göra egna antaganden om hur dessa antaganden kan bedömas påverkas av det fall i aktiekurser som mäts i modellen. Aktierelaterade instrument kan antingen innebära en ökad risk eller en minskad risk och ska därmed ha ett plustecken vid ökad risk eller ett minustecken vid minskad risk. Minskad risk innebär att de aktierelaterade instrumenten stiger vid ett fall i de underliggande aktiekurserna.

D26 Kapitalbehov för aktiekursrisk

kapitalbehovet för aktiekursrisk beräknas som summan av de stressade värdena för D6, D12, D18 och D24 samt värdet av D25 och avser den totala aktiekurs-

risken netto för det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under aktiekursrisk.

E. Fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker i värde och mäts som en minskning av marknadsvärdet.

E1 Fastigheter till verkligt värde

De fastighetsplaceringar som ska tas med i beräkningen av fastighetsprisrisken är de exponeringar där försäkringsföretaget bär prisrisk t.ex. direktägda fastigheter, fastigheter ägda genom dotterföretag (aktiebolag, handelsbolag/ kommanditbolag) och andelar i fastighetsfonder. Undantaget är dock andelar i värdepappersfonder som äger aktier i fastighetsbolag och aktier i fastighetsbolag som inte är dotterföretag.

Samtliga fastighetsinnehav ska värderas till verkligt värde.

Stresstest

E2 Kapitalbehov för fastighetsprisrisk

Kapitalbehovet för fastighetsprisrisk beräknas som 35 procent av det verkliga värdet på fastighetsplaceringen.

F. Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk förändras. Kreditrisken mäts genom en beräkning av hur värdet på tillgångarna förändras, om den genomsnittliga kreditspreaden ökar enligt ett visst scenario. Med kreditspread avses här skillnaden i ränta mellan den räntebärande tillgången och den riskfria räntan¹, oavsett om den skillnaden utgör en premie för kredit-, motparts-, likviditetsrisk eller något annat. Kapitalbehovet för kreditrisk beräknas enligt formeln

$stress_i \times duration$, där

$stress_i$ = den kreditbetygspecifika stressen som anges i nedan tabell, och $duration$ = *Modified Duration* för respektive räntebärande tillgång.

Tabell 3: Stresstest för kreditrisk uppdelat på olika kreditbetyg

AAA	AA	A	BBB	BB	B	Inget kreditbetyg
2,00%	2,50%	3,00%	4,00%	5,00%	7,50%	10%

¹ Med 'riskfri ränta' avses här gällande marknadsränta på statsskuldsväxlar eller statsobligationer.

F1 Tillgångar med kreditrisk till verkligt värde, uppdelade på kreditbetyg
 Posten avser summan av räntebärande tillgångar med kredit- eller motpartsrisk, värderade till verkligt värde. I posten ingår alla räntebärande tillgångar förutom de som är utgivna av svenska staten, svenska kommuner och landsting eller som är explicit garanterade av dessa motparter. Obligationer emitterade av Kommuninvest i Sverige AB ska också undantas från beräkningen. Även räntebärande tillgångar utgivna av andra stater än den svenska får undantas från posten, under förutsättning att den utgivande staten har ett kreditbetyg motsvarande AA eller högre. Indelningen i kreditbetyg utgår från den betygsskala som tillämpas av bland andra Standard and Poors och Fitch. I fältet NR ska ingå räntebärande tillgångar med kreditrisk som saknar kreditbetyg, och tillgångar med lägre kreditbetyg än B.

F2 Genomsnittlig duration på tillgångar med kreditrisk (år), uppdelad på kreditbetyg

Posten avser genomsnittlig duration på tillgångar med kreditrisk eller motpartsrisk, uppdelad på kreditbetyg. Duration definieras här som *Modified Duration* för respektive räntebärande tillgång. Genomsnittlig duration ska beräknas genom en marknadsvärdesviktad ansats.

Stresstest

F3 Kapitalbehov för kreditrisk

Kapitalbehovet för kreditrisk beräknas enligt formeln

$$stress_i \times duration$$

och avser det totala kapitalbehovet för kreditrisk för det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under kreditrisk. Kreditrisken ger alltid ett positivt värde d.v.s. ett ökat kapitalbehov i modellen.

G. Valutarisk

Valutarisk är risken för ökad (valuta)exponering i tillgångar och skulder till följd av förändringar i valutakurserna. Valutarisken mäts som en tänkt kursförändring på ± 10 procent gentemot svenska kronor för respektive utländsk valuta.

Endast risken för en ökad valutaexponering mäts, varför det sämsta utfallet ska väljas. Utfallet kan därför aldrig ge en minskad valutarisk.

G1 Nettoposition i samtliga valutor

Posten avser den nettoexponering (valutaexponering) som försäkringsföretaget har i varje enskild utländsk valuta, efter matchning mot skuldsidan i balansräkningen. Nettopositionen motsvarar en sammanslagning av samtliga positiva och negativa positioner per valuta och beräknas i svenska kronor på hela ba-

lansräkningen. Nettopositionen kan antingen ge ett positivt eller ett negativt värde. Notera att posten exkluderar innehav i utländska aktier. Kapitalbehovet för dessa beräknas med modulen för aktiekursrisk.

Stresstest

G2 Kapitalbehov för valutarisk

Kapitalbehovet för valutarisk beräknas som 10 % av nettopositionen och avser den totala valutarisken för det rapporterade försäkringsföretaget och de dotterföretag vars risker tas med i beräkningarna under valutarisk. Kapitalbehovet för valutarisk ger alltid ett positivt värde d.v.s. ett ökat kapitalbehov i modellen.

DRIFTSKOSTNADSRISK

H. Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken är risken att försäkringsföretagets fasta kostnader ökar under den kommande 12-månadersperioden. De fasta kostnaderna definieras som företagets driftskostnader, inklusive skaderegleringskostnader och minskat med anskaffningskostnader.

H1 Årliga fasta kostnader

Posten avser försäkringsföretagets totala årliga fasta kostnader enligt ovanstående definition under den 12-månadersperiod som avslutats vid balansdagen.

Stresstest

H2 Kapitalbehov för driftskostnadsrisk

Kapitalbehovet för driftskostnadsrisk beräknas som 10 % av de årliga fasta kostnaderna.

FÖRSÄKRINGSRISKER

I. Försäkringsrisker, traditionell livförsäkring

Här redovisas försäkringsriskerna för traditionell livförsäkring bedriven i såväl livförsäkringsföretag som tjänstepensionskassor.

Beräkningarna ska helst baseras på faktiskt bestånd på balansdagen. Om balansdagen inte är ett årsskifte, kan det dock finnas mer omfattande underlag per senaste årsskifte. Om det underlättar, kan därför detta äldre material få utgöra utgångspunkt för beräkning av kapitalbehoven, varefter en framskrivning sker fram till aktuell balansdag.

Dödlighetsrisk

Företaget ska beräkna avsättningar för livförsäkring för egen räkning med tillämpning av två alternativa dödlighetsantagande enligt nedan:

- Den ettåriga dödssannolikheten *ökas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.
- Den ettåriga dödssannolikheten *minskas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.

Kapitalbehovet utgör den största ökningen av avsättningen för livförsäkring. Förändringen av dödssannolikheten antas ske momentant. För *riskförsäkringar med justerbar premie*, t.ex. ettårig premiebetalningstid, antas den påverka riskutfallet enbart under den kommande 12-månadersperioden (d.v.s. en tänkt framtida premiebindningstid). Därefter antas premien ha höjts i motsvarande grad. För *dödsfallsförsäkringar med bunden premie* under längre tid samt för *livräntor och pensioner*, antas den förhöjda dödligheten gälla under hela den återstående försäkringstiden. Dock får beräkningen av riskutfallet även här ta i beaktande möjligheten att det finns delar av försäkringsbeståndet, där premien kan justeras enligt villkor och avtal. För sådana delar av beståndet antas effekten begränsas till den period, under vilken motsvarande premie är bunden för företaget (dock minst 12 månader).

Om beräkningarna underlättas kan man i förekommande fall vid stressningen multiplicera tillämpad dödlighetsintensitet med faktorn 1,2 alternativt 0,8.

Anmärkning: Den av försäkringsföretaget beräknade avsättningen för okända skador (IBNR) ska inte stressas separat.

I1 Försäkringstekniska avsättningar, f.e.r.

Här anges de försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring före stress. De försäkringstekniska avsättningarna för livförsäkring ska beräknas med antaganden som var för sig är aktsamma. Beräkningen ska avse ren livförsäkring, ej sjukförsäkring. Beräkningen ska endast avse verksamhet för egen räkning, dvs. efter avgiven återförsäkring.

I2 – I3 Dödlighetsökning/Dödlighetsminskning

Här anges vilket av alternativen dödlighetsökning/dödlighetsminskning som ger den *högsta* avsättningen. Företaget markerar detta alternativ med "X" på rad I2 (Dödlighetsökning) eller rad I3 (Dödlighetsminskning).

I4 Försäkringstekniska avsättningar vid stressad dödlighet, f.e.r.

Här anges de höjda avsättningarna, beräknade enligt angivna förutsättningar i det valda antagandet i I2 eller I3. Beräkningen ska endast avse verksamhet för egen räkning, dvs. efter avgiven återförsäkring.

I5 Kapitalbehov för dödlighetsrisk

Kapitalbehovet för dödlighetsrisk bestäms som skillnaden mellan de stressade försäkringstekniska avsättningarna enligt I4 och de försäkringstekniska avsättningarna enligt I1.

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisken avser försäkringsrisken inom lång sjukförsäkring och premiefrielseförsäkring. Även tilläggförsäkringen förtidskapitalförsäkring ska inräknas här.

Företaget ska beräkna de försäkringstekniska avsättningarna för sjukförsäkring genom att tillämpa följande ändrade antaganden samtidigt:

- Den ettåriga sannolikheten för insjuknande ökas med 50 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.
- Sannolikheten för att sjukfall upphör minskas med 20 %. Om företaget tillämpar en avvecklingsfunktion $\lambda(x,t)$ så ska alltså denna ökas så att $[1 - \lambda(x,t)]$ ersätts med $0,8 \cdot [1 - \lambda(x,t)]$ för alla åldrar x och durationer t .
- Invaliditetsgraderna (relationen mellan faktisk sjukskrivning och heltidssjukskrivning) igr ökas, så att $(1-igr)$ ersätts med $0,8 \cdot (1-igr)$

Förändringarna i sjuklighet kopplas till bunden premiebetalningstid. Om försäkringsföretaget efter 12 månader kan höja premien, är det endast effekter i insjuknandet och invaliditetsgrad innan dess som ska beaktas. Dock antas den reducerade avvecklingen kvarstå för sjukförsäkringsbeståndet, och denna effekt antas inte kunna kompenseras med premiehöjning.

I delbestånd utan möjlighet till premiehöjning (t ex vid premiefrielseförsäkring) antas det fortsatta insjuknandet ligga på samma förhöjda nivå även efter 12 månader. Den antagna reducerade sjukavvecklingen antas sedan gälla fortsatt under hela den återstående sjuktiden.

Anmärkning: Stressning av de av försäkringsföretaget beräknade avsättningarna för okända sjukfallsbelopp (IBNR) antas inkluderas i beräkningen ovan och stressas inte separat.

För förtidskapitalförsäkring (tilläggförsäkring till gruppliv) antas det förhöjda insjuknandet belasta avsättningarna endast under kommande 12-månadersperiod. I den mån dessa förhöjda utbetalningar enligt regler och villkor skulle reducera grupplivbeloppet i huvudförsäkringen, får denna reduktion påverka dödlighetsrisken i grupplivförsäkring på motsvarande sätt..

I6 Försäkringstekniska avsättningar för sjukförsäkring, f.e.r.

De försäkringstekniska avsättningarna för sjukförsäkring ska beräknas med antaganden som var för sig är aktsamma. Beräkningen ska endast avse verksamhet för egen räkning, dvs. efter avgiven återförsäkring.

I7 Försäkringstekniska avsättningar vid ökad sjuklighet, f.e.r.

Här anges avsättningen för sjukförsäkring beräknad med samtliga ändrade antaganden enligt ovan. Beräkningen ska endast avse verksamhet för egen räkning, dvs. efter avgiven återförsäkring

I8 Kapitalbehov för sjuklighetsrisk

Kapitalbehovet för sjuklighetsrisk bestäms som skillnaden mellan de stressade försäkringstekniska avsättningarna enligt I7 och de försäkringstekniska avsättningarna enligt I6.

Annulationsrisk

Kapitalbehovet för annulationsrisk omfattar risken för återköp och flytt.

Beräkningen av annulationsrisk avser relevanta sparbetonade försäkringar inom traditionell livförsäkring. Däremot ska inte fond- och depåförsäkring, ren riskförsäkring såsom grupplivförsäkring eller lång sjukförsäkring, skadelivräntor eller annan skadeförsäkring ingå.

Annulationsrisken mäts med följande belopp.

I9 Summa (\ddot{A} - V') för återköp-/flyttbara försäkringar med $\ddot{A} > V'$.

Termen \ddot{A} definieras som tekniskt återköpsvärde eller garanterat värde av sparförsäkringen ifråga. V' definieras som ackumulerat försäkringskapital för respektive försäkring. Summeringen av differensen (\ddot{A} - V') ska utföras för återköp-/flyttbara försäkringar där det garanterade värdet på försäkringen överstiger det ackumulerade försäkringskapitalet. Summeringen av (\ddot{A} - V') ska vidare endast utföras för försäkringar där det garanterade värdet är garanterat vid flytt/återköp. Det innebär att för försäkringar där garantin enbart gäller efter påbörjad utbetalning, och som ännu inte har börjat betalas ut, ska inga belopp motsvarande (\ddot{A} - V') ingå.

I10 Summa (V' -MVT) för återköp-/ flyttbara försäkringar med $V' > MVT$

Termen V' definieras på samma sätt som under I9. Termen MVT definieras som inbetald premie, uppräknad med historisk avkastning på den tillgångsportfölj som premierna investerats i. Försäkringsföretag som tillämpar så kallad marknadsvärdesjustering när den kollektiva konsolideringsgraden understiger 100% får tillämpa sådan justering på termen V' , vid beräkning av differensen V' -MVT.

I11 Summa försäkringskapital för återköp-/flyttbara försäkringar

Försäkringskapitalet ska summeras för samtliga helt eller delvis flytt- eller återköpsbara försäkringar.

I12 Fordran på försäkringstagare och försäljare

Här avses en implicit eller explicit fordran genom befintliga försäkringar på såväl försäkringstagare som försäljare/försäkringsförmedlare, i första hand med avseende på anskaffnings- och andra startkostnader.

I13 Kapitalbehov för annullationsrisk

Kapitalbehovet för annullationsrisk beräknas som

20 % av $(I9+I10+0,75%*I11+I12)$.

J. Försäkringsrisker, fond- och depåförsäkring

Här redovisas försäkringsriskerna för fond- och depåförsäkring bedrivna i livförsäkringsföretag.

Beräkningarna av avsättningar, parameterfel samt annullationsrisker ska helst baseras på faktiskt bestånd på balansdagen. Om balansdagen inte är ett årsskifte, kan det dock finnas mer omfattande underlag per senaste årsskifte. Om det underlättar, kan därför detta äldre material få utgöra utgångspunkt för beräkning av kapitalbehoven, varefter en framskrivning sker fram till aktuell balansdag.

Dödlighetsrisk

Företaget ska beräkna avsättningar för livförsäkring för egen räkning med tillämpning av två alternativa dödlighetsantagande enligt nedan:

- Den ettåriga dödssannolikheten *ökas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.
- Den ettåriga dödssannolikheten *minskas* med 20 % i alla åldrar och för den period som premier är bestämda för.

Kapitalbehovet utgör den största ökningen av avsättningen för livförsäkring. Förändringen av dödssannolikheten antas ske momentant. För *riskförsäkringar med justerbar premie*, t.ex. ettårig premiebetalningstid, antas den påverka riskutfallet enbart under den kommande 12-månadersperioden (d.v.s. en tänkt framtida premiebindningstid). Därefter antas premien ha höjts i motsvarande grad. För *dödsfallsförsäkringar med bunden premie* under längre tid samt för *livräntor och pensioner*, antas den förhöjda dödligheten gälla under hela den återstående försäkringstiden. Dock får beräkningen av riskutfallet även här ta i beaktande möjligheten att det finns delar av försäkringsbeståndet, där premien² kan justeras enligt villkor och avtal. För sådana delar av beståndet antas effekten begränsas till den period, under vilken motsvarande premie är bunden för företaget (dock minst 12 månader).

² För fond- och depåförsäkring avses här riskpremien/arvsvinsten.

Om beräkningarna underlättas kan man i förekommande fall vid stressningen multiplicera tillämpad dödlighetsintensitet med faktorn 1,2 alternativt 0,8.

Anmärkning: Den av försäkringsföretaget beräknade avsättningen för okända skador (IBNR) ska inte stressas separat.

J1 – J5 Dödlighetsrisk

Fälten ska fyllas i på samma sätt som för traditionell livförsäkring, dvs i enlighet med anvisningarna för fälten I1-I5.

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisken avser försäkringsrisken inom lång sjukförsäkring och premiefrielseförsäkring. Även tilläggsförsäkringen förtidskapitalförsäkring ska inräknas här.

J6 – J8 Sjuklighetsrisk

Fälten ska fyllas i på samma sätt som för traditionell livförsäkring, dvs i enlighet med anvisningarna för fälten I6-I8.

Rörelserisk

Grunden för kapitalbehovsberäkningen är en nuvärdesberäkning av framtida vinster, som i sin tur ska baseras på en stressad kassaflödesprognos. Det slutgiltiga kapitalbehovet ska fastställas som det lägsta av noll och ovan angivna nuvärdesberäkning. Det innebär att ett kapitalbehov enbart ska rapporteras om nuvärdet av framtida vinster enligt den stressade kassaflödesprognosen blir negativt.

J9 Nuvärde av framtida vinster enligt väntevärdesriktig skattning

Nuvärdesberäkningen ska baseras på en kassaflödesprognos för intäkter från administrationsavgifter och eventuella rabatter från fondförvaltare, minus anskaffningskostnader, driftskostnader och avkastningsskatt. Samtliga förväntade utbetalningar ska beaktas i kassaflödesprognosen. För beaktandet av huruvida kassaflöden förknippade med inbetalning av framtida premier ska ingå i kassaflödesprognosen ska företagen tillämpa reglerna för kontraktgränser, enligt normerna för finansiell redovisning i deras lydelse vid utgången av 2015.

J10 Nuvärde av framtida vinster efter anvisad stress

Nuvärdesberäkningen ska utföras i enlighet med anvisningarna för J9, efter tillämpning av följande stressfaktor:

- En halvering av värdet på kundernas fond- och depåinnehav. Minskningen kan ses som en kombination av negativa förändringar i innehavens marknadsvärde, ökade annullationer av försäkringsavtal och/eller minskade intäktsnivåer från avgifter och rabatter från fondförvaltare till följd av ökad konkurrens eller ändrad reglering.

J11 Kapitalbehov för rörelserisk

Kapitalbehovet beräknas enligt formeln $ABS(\text{MAX}(0;J10))$.

ÖVRIGT

Totalbehov

Totalbehovet efter hänsyn tagen till eventuell villkorad återbäring beräknas med en kvadratrotsformel med följande korrelationskoefficienter:

Korrelationer mellan finansiella risker samt försäkrings- och driftskostnadsrisker

	Finansiella risker	Försäkrings- och driftskostnadsrisker
Finansiella risker	100%	25%
Försäkrings- och driftskostnadsrisker	25%	100%

Korrelationer mellan finansiella risker

	Aktier	Ränta	Fastigheter	Kredit	Valuta
Aktier	100%	40%	60%	75%	25%
Ränta	40%	100%	60%	50%	25%
Fastigheter	60%	60%	100%	60%	25%
Kredit	75%	50%	60%	100%	25%
Valuta	25%	25%	25%	25%	100%

Korrelationer mellan försäkringsrisker och mellan försäkringsrisker och driftskostnadsrisk

	Driftskostnad	Dödlighet	Sjuklighet	Annullation	Rörelserisk inom fond- och depåförsäkring
Driftskostnad	100%	50%	50%	50%	50%
Dödlighet	50%	100%	25%	25%	25%
Sjuklighet	50%	25%	100%	25%	25%
Annullation	50%	25%	25%	100%	50%
Rörelserisk inom fond- och depåförsäkring	50%	25%	25%	50%	100%

Totalbehovet jämförs med kapitalbufferten. Om underskott uppstår visas RÖTT LJUS.

Presentation av resultatet

Företaget kan se resultatet av sin rapportering i fliken Totalbehov som finns tillgänglig i Excelversionen av trafikljusmodellen på Finansinspektionens webbplats.